

Jaakko Jussila

Puukerrostalorakentaminen – kirjallisuusanalyysi markkinoiden kehityksestä Pohjoismaissa

Jussila J. (2022). Puukerrostalorakentaminen – kirjallisuusanalyysi markkinoiden kehityksestä Pohjoismaissa. Metsätieteen aikakauskirja 2022-10731. Tutkimusseloste. 2 s. <https://doi.org/10.14214/ma.10731>

Yhteystiedot Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto, Helsinki

Sähköposti jaakko.a.jussila@helsinki.fi

Hyväksytty 19.9.2022

Seloste artikkelista Jussila J., Nagy E., Lähtinen K., Hurmekoski E., Häyrynen L., Mark-Herbert C., Roos A., Toivonen R., Toppinen A. (2022). Wooden multi-storey construction market development – systematic literature review within a global scope with insights on the Nordic region. *Silva Fennica* vol. 56 no. 1 article id 10609. <https://doi.org/10.14214/sf.10609>

Ilmastonmuutos ja yleiset päästövähennystavoitteet asettavat rakennusalalle kovia paineita vähentää rakentamisen hiilidioksidipäästöjä. Puukerrostalorakentaminen on noussut mielenkiintoiseksi vaihtoehdoksi kaupunkiympäristössä, sillä puu toimii pitkäaikaisena hiilivarastona ja mahdollistaa uusiutuvan luonnonvaran tehokkaan käytön. Kuluttajat pitävät puuta kauniina ja hyvinvointia edistävänä rakennusmateriaalina, joka lisäksi edistää kestävästä kehityksestä. Metsäteollisuudelle teollinen puurakentaminen tarjoaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia edistäen samalla yhteiskunnan sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita. Näistä myönteisistä tekijöistä huolimatta puukerrostalorakentaminen on kansainvälisesti edelleen pientä, ja näin on jopa metsävaltaisissa Pohjoismaissa, vaikka puurakentamisen julkisia edistämishankkeita on toteutettu jo pidemmän aikaa.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli lisätä ymmärrystä puukerrostalomarkkinoiden kehityksestä analysoimalla jo olemassa olevaa tieteellistä tutkimusta. Tutkimus perustuu kansainvälisistä vertaisarvioituista tieteellisistä artikkeleista koostuvaan aineistoon, kattaen tutkimusta viimeisen 20 vuoden ajalta. Erityisesti tutkimus keskittyi puukerrostalojen rooliin asuntomarkkinoilla. Tutkimustavoitteiksi määriteltiin 1) syntetisoida puukerrostalorakentamisen kasvun keskeiset esteet ja mahdollistavat tekijät markkinoilla, 2) tunnistaa tutkimuksissa havaitut keskeiset puurakentamisen toimijat ja 3) tiivistää ymmärrys keskeisistä sovelletuista tutkimusmenetelmistä ja analyttisistä lähestymistavoista. Tutkimusjulkaisut kerättiin systemaattisesti kahdesta tietokannasta (Web of Science ja Scopus) ja rajattiin koskemaan vuosien 2000–2020 aikana julkaistuja tieteellisiä tutkimusartikkeleita. Tietokantahaut johtivat 696:een artikkeliin, joista 42 artikkelia valikoitui lopulliseen sisällönanalyysiin.

Havaitsimme, että puukerrostalorakentamisen yleistymistä tukevat erityisesti teollisen esivalmistuksen mahdollistama kustannustehokkuus sekä kuluttajien ja arkkitehtien näkemys

puumateriaalin ympäristömyönteisyydestä osana kestäväää kehitystä. Sen sijaan niukat kokemukset puurakentamisesta sekä rakennusalan perinteet (polkuriippuvuus) betonin ja teräksen käyttöön eritoten kerrostalorakentamisessa ovat keskeiset hidasteet puukerrostalorakentamisen yleistymiselle. Vaikka tutkimuksemme käsitteli puukerrostalomarkkinoita globaalisti, niin suurin osa alan relevantista kirjallisuudesta koski Pohjoismaita. Valtaosa puukerrostalorakentamisen tutkimuksista syventyi puurakentamisen arvoketjussa mukana oleviin yrityksiin (esim. urakoitsijat, valmistajat ja arkkitehdit). Sen sijaan asukkaiden (kuluttajien), viranomaisten ja paikallishallinnon toimijoiden näkökulmista löytyi vain vähän tutkimusta.

Olemassa olevaa tutkimusta hallitsevat tapaustutkimukset, laadullisten aineistojen käyttö ja maantieteellinen keskittyminen Pohjoismaihin. Tämä rajoittaa kokonaiskuvan muodostamista eri markkinoiden kehityksestä ja tutkimustulosten yleistettävyyttä Pohjoismaita laajemmin. Tarvitaan lisää tutkittua tietoa puurakentamisen mahdollisuudesta haastaa vallitseva betonipohjaisen rakentamisen arvoketju asuntomarkkinoilla sekä siitä, kuinka kestävään kehityksen mukaiset ja menestyvät puurakentamisen arvoketjut muotoutuvat eri maantieteellisillä markkinoilla. Puurakentamisen kysynnän kasvattamisessa tärkeässä asemassa olevien kuluttajien sekä pankki- ja rahoitussektorin suhtautumisesta puurakentamiseen tieteellistä tutkimusta on niukasti.